

Føroyskar gentur í Keyppmannahavn

Í samband við burturflyting av gentum úr Føroyum, hevur Maria Andersen givið út bókling

Í samband við spurningin um burturflyting av gentum úr Føroyum hevur Mentunargrunnur Studentafelagsins givið út bóklingin »Føroyskar gentur í Keyppmannahavn« eftir Mariu Andersen. Bókin er ein roynd at kanna viðurskiptini hjá einum stórum parti av teimum gentum, sum fara niður; hjá teimum, sum fara útán útbúgving og úttan at setla sær nakra útbúgving.

Maria Andersen hevur sjálv verið í hesum bóki og skriar í forðorðum: »Ikki fyrr enn seinni havi eg gjørt mer klárt, hvussu vánaligari støðu vit vóru í. Meðan eg arbeiddi,

hugsaði eg ikki nógv um hetta. Fyri tað fyrsta tí vit ikki fingi at vita, hvørjar møguleikar vit annars høvdu, tí skúlagongdin var ov vánalig, og harnæst tí at vit einki kendu til samfelagsviðurskipti. Tað vóru vit ikki uppaldrar til. Heldur eingin hertiðri, sum kanska hevði vilja roynt at hjálpa ella upplýsa okkum, hevði so frægt av kunnleika. Fleiri ferðir var eg tí vitni til, at gentur, sum arbeiddu á hotellum ella á øðrum arbeiðsplássum, komu út í óføri. Annaðhvørt tær giftust ella tær komu at liva einsamallir við barni, vóru tær sosialu umstøðurnar verri enn hjá miðaldanskaranum. Ikki akkurat tað tær droymdu um, tá tær fóru úr Føroyum...«

Bókin er ein samandrættur av samrøðum, sum Maria Andersen hevur havt við umleið 25 gentur og við nakrar av arbeiðsgevarum teirra. Saman við hennara egnu viðmerkingum gevur bókin eina mynd av

bakgrund, støðu og framtíðarútliti hjá hesum gentum. Hvi fóru tær, og hvussu gongst teimum?

Rolf Guttesen hevur skrivandi inngang og teknað myndir til bóka.

Alheims universitet

Serfrøðingar hava í Genéve umhugsad ymsar ætlanir viðvikandi stovnan av einum alheims-universiteti. Aðalfundur Sameindu Tjóða tók í fjórskvöld um, at ráð av serfrøðingum skuldi verða sett til at viðgera spurningin, og á fundinum í Genéve varð til formann valdur Andrew W. Cor-

dier, ið dekanur á fakultetinum fyri alheimspolitikk á Columbia University í New York. Komandi alheims háskúlin skal eftir fyrbils ætlanum taka sær av akademiskari eftirútbúgving og granskan á øðrum økjum av alheims áhuga.

Nye bøker i Norge 1971

OGSA í ár kommer Einar Gerhardsen til á topppe opp-lagslisten med et stort tall. »Felleskap i krig og fred« i fjor kom ut med 100.000. Hva resultatet av »Samarbeide og strid« blir vet vi ikke ennå. Men vi skulle nå tro at den som har bind I vil ha nr. II også for det er jo sammenheng og den er jo ikke til å glipe av. Det bebudes nå også nr. III og den blir sikkert like spennende som de andre.

LA oss så se litt på erindringerne fra 10 året fra 1945 — 1955. Boka er på over 300 sider og skildrer i detaljer. Den har som den første et praktfullt fotomateriell og begynner med statsministerboligen som familien Gerhardsen ikke ville flytte inn i, de flyttet heller til en leilighet midt blandt folket om vi kan uttrykke oss slik. — Det var jo litt av et bo ta seg av. Fra fellesprogrammet og samarbeidsregjeringen ble det seier for Arbeiderpartiet høsten 1945 med flertall i stortinget. De »store« i norsk politikk Carl J. Hambro og Johan Ny-gårdsvold som bodde i England under krigen trakk seg etter hvert ut av norsk politikk og overløt styret til yngre krefter. Det ble altså den 48 årige Einar Gerhardsen som tok over som statsminister. — I boka forteller han lett og flytende om alle de store løft som ble tatt for å få landet på fote. Landssvikoppgjøret med nesten 100.000 landsmenn og 30 dødsdømmer ble foretatt. Nord-Norgeplanen med jernverket, kraftutbygning og andre næringsveier ble gjennomført og ikke minst boligbygging. — Utenrikspolitisk orienterer landet seg i retning av NATO og fellesskap med vesten i økonomen. Landet har full utnyttelse av arbeidskraften og bygger ut et sosialt system fullt på høyde med det beste i verden. Skips- og fiskeflåten blir noen av den største. Alt slikt skildrer Gerhardsen på sin livsnære levende måte. Han avslører at det var ingen »sensasjon« at han ville trekke seg i 1951. Det var bare at han ville være litt privatmenneske, men i 1955 var han igjen ved roret. — Han letter litt på sløret ved å fortelle at den berømte Molotov var på tale som russisk diplomat i Norge, hans møter med mennesker som våre

kjente nordiske politikere, hans og familiens glede ved utfart i skog og mark.

GERHARDSEN er en kjent mann, men hans første bok hjalp ham til å finne fram til en venn han hadde savnet i mange år. Som han sjøl skriver er det ikke noen sorg over at »Onkel Einar« eventyrbok ble til virkelighet. For det er sant og vist at det er tida som setter mannen inn i historiens sammenheng. Den som leser Gerhardsens nye bok, gleder seg sikkert!

KARE HOLT har skrevet en bok i en annen gate enn den vi er vant til etter hans trilogi om Kong Sverre og hans menn. Han har dreiet tilbake til det gamle Palestina med motiver fra dens historie i en slags fabelhistorie mellom gammel og ny tid.

AV boklista merker vi oss at tegneren Sten Nilsen kjent av barna på Færøyaner for serien »Hin stuttligi blýanturine« i »Gladustroke« har skrevet en av sine trivelige barnebøker »Madam Tupperud og Skranglekassa« om en trivelig bondkone som sørger for og høn-

sene sine deres vidervedighe-ter og bilen hennes som altså er en ordentlig skranglekasse, men er klok sådan.

SÅ har vi fått fingrene bort i en gild bok om Norsk musikk-historie av Nils Grinde og det er en bok som har vært stort savnet i vår musikkheim. Her kan både fagfolk og amatører hente viten om alle som har gjort seg gjeldene i vår kultur på den fronten. Bøke er en perle fra mange synspunkter og er verdt å merke seg på årets bokmarked.

AKTUELL utenlandsk litteratur er også kommet i oversettelse. Lakonisk står det i dag: PAPPILON 50.000 i opplag. Det gjelder den franske fangen som ble verdensberømt med sin bok »Sommerfuglene« (altså Papillon). ...

VI skal senere omtale en biografi om Willy Brandt, men her skal tilslutt nevnes den israelske utenriksministeren Abba Ebanes kjempeverk »Mitt folk« på nær 500 sider med fine fotos som er en glimrende gjennomgåelse av det jødiske folk historie, kamp og seire fra Kong Davids tid.

Fridtjof Diesen .

ÚTVARPIÐ

Mikudagin 17. november
18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42 Miðvikan.
19.30 Country og Western lög.

Hósdagin 18. november
18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42 Ósjónligi maðurin.

Kynssjúkur

Umleið 20 miljónir índarar hava kynssjúkur, verður sagt

— 9. partur.
19.10 Tónleikur.

Fríggjadagin 19. november
18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
18.42 Orðabókin.
J. H. W. Poulsen.
19.10 Tónleikur.

í eini frágreiðing frá einari stjórnarnevnd, sum mælir tít, at stórir dentur verður lagdur at lekja og ikki minst at fyrirbyggja tilíkar sjúkur.

Fólkatalið í Finlandi

Í Finlandi búgva 4,7 milj. fólk. Statistisk er hetta ein øking við 4700 fólkum, men í veruleikanum ein minking, orsakað av teirri stóru fólkaflyting til Svøríks. Í fleiri próvsum eru fleiri kvinnur enn menn, t. d. í Nylandslen eru t. d. 1150 kvinnur fyri hvørjar 1000 menn.

Sovjetskir bilar

Útflutningurin av sovjetskum bilum veksir í hvørjum. Teir selja bilar til 60 lond nú. Ár-ligi útflutningurin av persón-bilum er 80.000, 30.000 last-bilar, 2000 bussar og 2000 spesialbilar.

Tað er ikki av ongum, at sovjetskir bilar eru umtøktir. Teir hava roynt væl í nógvum royndum og kappingum við bílslog úr øðrum londum. Á altjóða bílframsýningini í Paris herfyri kláraði »Moskvitj-412« allar royndir. Ein royndin var at koyra á ein betongmúr við 53 km/t.

Í sovjetska bílframsýningini, ið nú er um at vera komin upp á hóskaði stóra framleiðslunøgd, verður nú serstak-liga hugsað um framleiðslu av miðalstórum bili, ið øll skulu hava ráð at keypa. Men samstundis verður stórir dentur lagdur á almennu samferðsluna, t. e. til dómis, at teir framleiða fleiri bussar. Almenna samferðslan er sera væl skipað í Sovjetsamveldinum, sum er.

Fyrstu sovjetsku FIAT-bilarnir — Sjiguli — eru nú farnir út á veginar at koyra. Verksmiðjan er í býnum Togliatti og fer, tá framleiðslan er komin upp á fulla stødd, at framleiða 600.000 bilar um árið. Annars er »Moskvitj-412« best umtøkti persónbilur av øllum í Sovjetsamveldinum. Hesir bilar verða gjørdir í Moskvu og á nýggjari verksmiðju í Isjevsk. Hesar báðar verksmiðjur framleiða 420.000 bilar um árið. Hesin bilur, sum hevur 75 hesta motor og kann koyra 140 km/t, verður gjørdur í ymsum variantum. Moskvitj-423« pick-up verður gjørdur í Moskvu og »412« combi í Isjevsk.

Hin nýggi »Volga« er næstan ikki at kenna aftur, so nógv er broytt í honum — m. a. hevur hann fingið nýggjan motor. Tað er eitt ár síðan hann kom í handlinum, og hann verður nógv seldur.

(APN)

Kunngerð

Frá 1. desember 1971 verða allar sýsluskrivstovur opnar mánadag-fríggjadag frá kl. 9-12 og 13-16 og stongdar leygardag.

FØROYA LANDFÚTI